

[Tinning]

ten. I 1981 har man brugt 160 mill. kr., hvor det blev dokumenteret; det var noget, vi havde påstået i mange år, at dette med de ekstraordinære pladser i hvert fald ikke hjalp noget som helst. Man ved, at der står en masse godkendte praktikpladser, man kunne bruge, men man siger, det gør vi ikke, vi vil hellere give noget tilskud, hvorefter man giver omkring 0,7 mia kr. om året i 3 år, men i andre sammenhænge siger man: nå nej, det, vi vurderer, er selvfølgelig beskæftigelseseffekten. Hvis det er beskæftigelseseffekten, man interesserer sig for, kunne man passende se at få brugt de praktikpladser, som allerede står der, og i øvrigt bruge en del af de penge, man så var fri for at hælde ned i lommerne på de private arbejdsgivere, til andre udbygninger af enten uddannelsessystemet eller noget andet, for der vil heller ikke være nogen grund til at bruge dem til at sikre EFG-elevernes løn på basisåret, for det må de selv om.

Derudover skal jeg blot til sidst sige, at vi har det ikke sådan, at vi ligesom kan anlægge som grundlæggende betragtning, hvad beskæftigelseseffekten er i forhold til udgiften.

Vi har det sådan, at vi ved, at der på en række områder faktisk er nogle sociale problemer og uddannelsesproblemer, der er så store, at de må løses. Hertil kan man bl.a. få penge ved at lade være med at give tilskud, og hvad ved jeg. Men selv uden at gøre det er problemerne så store, at de må løses. Et af problemerne er altså, at når man ikke har løn i EFG-basisåret, er der mange, som ikke tør tage en EFG-uddannelse og mange, som ender med ikke at turde eller for den sags skyld at kunne tage en uddannelse overhovedet. Det gælder som nævnt især de unge kvinder. I forhold til det problem kan det ikke nytte, at socialdemokratiet spørger: hvor stor er beskæftigelseseffekten? Det, det her drejer sig om, er et socialt problem og en uantagelig tilstand, som uden videre må løses.

Derudover vil jeg selvfølgelig godt høre, hvad det er for nogle løsninger af mindre vidtgående art, som både undervisningsministeren og socialdemokratiet fedter rundt med. Jeg frygter i hvert fald alvorligt, men jeg skal selvfølgelig ikke tage forskud på svaret, at man ikke forestiller sig alverden, men bare kommer med en markering for så at kunne

nojes med at henvise til, at det kunne ikke lade sig gøre alligevel. Jeg vil da godt specielt spørge socialdemokratiet: hvad er det for mindre vidtgående ordninger, man eventuelt vil fremlægge i en forhandling, som man snakkede om?

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg skal takke for de bemærkninger, der er givet her, selv om de jo ikke alle var lige omfattende og lige velargumenterede, og selv om der desværre vel nok var tale om en gentagelse af de argumenter og de holdninger, der blev lagt til grund, da man i sin tid fjernede basisårslønnen ved forsøgsuddannelserne. Ministeren havde jo ret i dette tekniske argument.

Jeg synes, det er ganske karakteristisk, at vi igen hører argumentet med, at det er synd for gymnasieeleverne, at de ikke bliver omfattet af dette, og at det ville være synd, hvis man gennemfører egentlig uddannelseslønnen. SF har ikke noget imod, at man gennemfører langt bedre økonomiske forhold for gymnasieelever og heller ikke for andre uddannelsessøgende, men jeg synes, det er et besynderligt argument, når man vil bruge det som begrundelse for at standse fremskridt på andre områder.

Det er jo ikke det, det drejer sig om her. Dette drejer sig om en ligestilling mellem EFG-lærlinge og mesterlærlinge. I øjeblikket er der en klar diskrimination mod EFG-lærlingene. I det omfang man overhovedet skal tage det alvorligt, når der tales om ligestilling mellem EFG og mesterlæren, må man i det mindste gennemføre løn på basisåret. Jeg må indrømme, at hr. Tørnæs havde nogle interessante semantiske betragtninger om forskellen mellem ligestilling og sammenblanding. Han påstår, at dette her er sammenblanding, og det betyder, at der ikke er ligestilling. Jeg må indrømme, at jeg ganske enkelt ikke fattede, hvad han mente dermed, men forhåbentlig kan hr. Tørnæs forklare mig det ved en anden lejlighed.

Der bliver sagt, at beslutningsforslaget lægger store byrder på erhvervslivet. SF mener principielt – i og med at dette må være i erhvervslivets egen interesse, i og med at det er erhvervslivet, der senere hen skal drage gavn af lærlingeuddannelserne – at det principielt må være erhvervslivet, der selv finan-